

Cum s-a născut Declarația de Independență a STATULUI ISRAEL

Declarația de Independență - evocă într-o carte de memorii Zeev Sharef (originar din România, unul dintre participanții activi la toate evenimentele care au marcat crearea Statului Israel) s-a născut în urma unor îndelungate dezbateri asupra aspectelor politice și juridice ale documentului. La început s-a propus redactarea a două „proclamații” - una care să se refere la evenimentele care au dus la crearea statului și care ar institui un „Consiliu de guvernare provizorie”, constituit pe baza Rezoluției din 29 noiembrie 1947 a O.N.U. (ceea ce s-a și făcut) și cealaltă - care să definească structura internă a guvernului și repartizarea portofoliilor. În plus, se cerea elucidarea unor chestiuni ca numele statului, limba, stema. Pe această bază urma să se elaboreze și Declarația de Independență. Dar și aici existau multe semne de întrebare, ca de pildă, dacă ea ar trebui să cuprindă definirea frontierelor noului stat, dacă trebuia să se obțină imediat recunoașterea lui de către alte țări și admiterea sa în O.N.U. sau să se aștepte până la constituirea efectivă a statului. Ținând cont de aceste probleme, cât și de altele, au fost concepute două variante ale Declarației de Independență. După compararea textelor, a fost redactat textul definitiv, în ebraică.

Documentul a atribuit Consiliului Guvernului provizoriu calitatea de autoritate administrativă unică în noul stat. După ce evoca atașamentul tradițional al evreilor pentru pământul Israelului, prezenta evoluția istorică a Căminului sionist și declara că „trebuie pus capăt o dată pentru totdeauna rușinii exilului poporului evreu, dispersat pretutindeni în lume și aflat la cheremul altor popoare”, proiectul proclama un Stat evreu liber și suveran care se bucură de toate drepturile și puterile unui stat independent, recunoscut de legile naturale și de comunitatea națiunilor. În proiectul de Declarație nu figura numele noului stat, dar se preciza că statul evreu urma să fie unul democratic, deschis imigrării evreilor - un stat de drept și pașnic, în conformitate cu spiritul profețiilor Israelului și al lui Theodor Herzl, părintele sionismului politic, bazat pe principiile Cartei Națiunilor Unite.

În urma unor dispute de ordin juridic s-a ajuns la concluzia ca problema teritorială să nu figureze în Declarația de Independență. În ceea ce privește numele noului stat, subcomitetul care s-a ocupat de acest aspect a ajuns la concluzia că nu există nici un fel de impedimente pentru a adopta denumirea de „Israel”.

Deși s-a încercat să se țină secret locul unde urma să aibă loc ceremonia proclamării statului - își amintește, în continuare Zeev Sharef -, în dimineața zilei de 14 mai 1948, o mulțime din ce în ce mai numeroasă s-a adunat în fața clădirii Muzeului Național din Tel Aviv. Înăuntru, pereții sălii de dimensiuni mici destinată evenimentului erau împodobite cu mai multe tablouri, opera unor pictori evrei, printre care „Evreul ținând Tablele Legii”, de Marc Chagall, în centru aflându-se, încadrat de drapele alb-albastre, portretul lui Herzl, vizionarul care, în urmă cu peste jumătate de secol, a scris: „Existența unui stat evreu este de o importanță capitală pentru întreaga lume. În consecință, acest stat va fi creat”. Sala era arhiplină, căldura - intensă, tăcerea - impresionantă, își amintește autorul. Printre cei prezenți - membrii Administrației Naționale, ai Consiliului Național, delegați ai Consiliului General Sionist, primari, lideri de partid, rabini, alte personalități, scriitori, artiști, ziariști, reprezentanți ai cercurilor de afaceri, tineri și vârstnici, în costume sau în ținută de pionier.

Proclamarea statului

La ora patru fix, David Ben Gurion s-a ridicat în picioare, urmat de asistență. În mod spontan, toată lumea a intonat imnul național, un gest firesc, dar care nu figura în program. Apoi, cu o voce gravă, Ben Gurion a dat citire Declarației de Independență. „În virtutea dreptului natural și istoric al poporului evreu, ca și a rezoluției O.N.U., proclamăm fondarea statului evreu în Țara Sfântă, care va purta numele de Medinat Israel” - a spus viitorul premier al țării, citind textul integral al documentului. La sfârșit, el a cerut participanților să se ridice în picioare pentru a

adopta Carta de fondare a statului evreu. Apoi, cu glasul tremurând de emoție, Rabinul Fishman a rostit o rugăciune, invocând binecuvântarea „Celui care ne-a susținut până în prezent”. I s-a răspuns cu un „Amin” plin de fervoare...

EVA GALAMBOS

DOV IANOVICI, originar din România - erou al Războiului de Independență

Dov Ianovici este unul dintre sutele de participanți care și-au dat viața în Războiul de Independență. Așa cum ne-a relatat fratele său, colonel (r) Aurel Ianovici, fost comandant al regimentului de tancuri din București, Dov, unul dintre cei șase copii ai tâmplarului bucureștean Moise Ștrul, a plecat în 1947 în Palestina, alegând o rută destul de sinuoasă - prin Ungaria, Cehoslovacia, Austria, Italia. Ajuns în Țara Sfântă, s-a înrolat într-o unitate a Palmach-ului (nucleul viitoarei armate israeliene, Tahal). La 5 iunie 1948, Dov este rănit în luptele din jurul Ierusalimului, baza Kiriat Anavin fiind bombardată de iordanieni. Transportat la Spitalul Hadassa, a murit din cauza rănilor suferite. Dintr-o eroare (probabil lipsa documentelor), a fost înmormântat într-un cimitir civil. Timp de 52 de ani, familia nu a știut nimic despre soarta lui Dov Ianovici. Un serviciu al Tahal-ului a descoperit mormântul fostului militar din Palmach. A murit ca un erou. (B.M.M.)

În imagine: colonel (r) AUREL IANOVICI la mormântul fratelui său, Dov Ianovici

Israelul a marcat Ziua Holocaustului în contextul unor noi amenințări

Sirena care a răsunat în ziua de 25 aprilie a.c., la ora 10, pe teritoriul întregului Israel, atenționându-i pe israelienii asupra celor două minute de reculegere în amintirea martirilor și eroilor morți în timpul celui de-al doilea război mondial, a reprezentat, ca în fiecare an, un moment important al marcării Zilei Memoriei Martirilor și Eroilor Holocaustului. El a fost urmat de depuneri de jerbe în cortul Yizkor de la Muzeul „Yad Vashem” din Ierusalim și de citirea numelor celor dispăruți în timpul Holocaustului. Dar evenimentele marcând această zi au început din seara zilei de 24 aprilie, cu o adunare organizată la Muzeul „Yad Vashem”, în prezența tuturor liderilor israelieni, a unor supraviețuitori ai Holocaustului și a diplomaților străini, tematica aleasă pentru acest an fiind „Spiritul uman în umbra morții”. Luând cuvântul la ceremonie, președintele Moshe Katsav a vorbit despre noile amenințări la adresa Israelului, subliniind că lumea nu poate ignora apelurile lansate în vederea distrugerii statului evreu. Fără a menționa concret Iranul, el a cerut Occidentului să acționeze împotriva celor care încearcă să dobândească arma nucleară și să distrugă Israelul. Premierul interimar Ehud Olmert a arătat că Israelul va păstra veșnic în memorie tragedia milioanele de evrei omorâți. Vorbind de pe podiumul înconjurat de o gardă de onoare a militarilor israelieni, el a menționat că Israelul are capacitatea de a se apăra, dar cheamă lumea civilizată să

păstreze lumina și libertatea, să aperse valorile dreptății și demnității omului.

Apoi, șase supraviețuitori ai Holocaustului - doi provenind din Polonia, ceilalți din Belgia, Cehoslovacia, Lituania și Iugoslavia - au aprins șase torțe în amintirea celor șase milioane de evrei care au pierit în lagărele morții.

Într-o ședință comemorativă a Knesset-ului, deputatul Rafi Eitani, președintele Partidului Pensionarilor, nou ales în Parlament, fost membru al Mossad și artizanul capturării lui Adolf Eichmann, a amintit că antisemitismul nu a dispărut o dată cu dezvăluirile despre lagărele morții, ci, dimpotrivă, acum se manifestă cu o nouă vigoare, fiind îndreptat împotriva Israelului. Alte ceremonii au fost organizate la Institutul „Massuah” pentru Studiarea Holocaustului, din kibucul Tel Yitzhak, unde cele șase torțe au fost aprinse de supraviețuitori ai Holocaustului care au activat în mișcările sioniste, printre ei aflându-se Simha Rotem, unul dintre liderii răscoalei Ghetoului din Varșovia, și Nissan Reznick, care a luptat în rândul partizanilor. La rândul său, municipalitatea din Tel Aviv a organizat o ceremonie la Teatrul Cameri.

10.000 de evrei la „Marșul vieții”

Aproximativ 10.000 de evrei din întreaga lume au participat, în acest an, la cea de-a 20-a ediție a „Marșului vieții” ce se desfășoară între Auschwitz și Birkenau. Cei 8.000 de israelieni, dintre care o treime tineri, au fost conduși de laureatul Premiului Nobel, Shimon Peres. La sfârșit, participanții au intonat Hatikva. Înainte de a începe marșul, sute de tineri, purtând steagul israelian, dintre care mulți au avut rude care au supraviețuit Holocaustului, au vizitat lagărul de la Birkenau și muzeul din lagărul de la Auschwitz. (E.G.)

IERUSALIM (Israel), 2 aprilie 2006 (5 Nisan 5766)

Consider de datoria mea să vă trimit această scrisoare de Ziua Comemorării Martirilor Holocaustului și Eroilor, care se ține în acest an pe 27 Nisan 5766 (25 aprilie 2006), o zi consacrată memoriei celor șase milioane de evrei victime ale Holocaustului. Este o zi consacrată memoriei celei mai mari tragedii din istoria omenirii, care a avut loc în inima Europei.

Memoria Holocaustului și lecțiile sale nu constituie doar o problemă a poporului evreu, ci o problemă globală privind întreaga umanitate. Antisemitismul și ura față de poporul evreu au pavat drumul către Holocaust, către Auschwitz și celelalte lagăre ale morții, iar națiștii au continuat să ucidă evreii chiar după ce devenise clar că fuseseră învinși în război. Planul satanic de exterminare a unei întregi națiuni, denumit „Soluția finală”, și numărul enorm al victimelor Holocaustului nu pot fi înțelese, iar pierderea fiecărui individ constituie pierderea unei lumi întregi.

Fiecare victimă a Holocaustului - femeie, bărbat, bătrân sau copil - are un nume. Prenumele dat de părinți și numele de familie. Milioane au rămas fără urme sau amintiri, deși erau parte a unui arbore genealogic evreiesc de mii de ani. Trebuie să le cinstim memoria și să evocăm numele victimelor. Este datoria noastră să continuăm activitatea de căutare a numelor până la ultimul.

Evocarea numelor victimelor cu ocazia Zilei Martirilor Holocaustului și a Zilei Eroilor este menită să dea înapoi victimelor propriile nume,

să ne amintim de ei și să-i rememorăm ca indivizi, ca ființe umane având o identitate. Ceremonia citirii numelor este o rugăciune de Izkor și este o parte inseparabilă a evenimentelor ce marchează comemorarea Holocaustului. Multe dintre victime sunt fără familii și comemorarea lor demonstrează gravitatea tragediei, fiind menită să prevină uitarea Holocaustului, să lupte împotriva negaționiștilor și să furnizeze tinerilor și generațiilor viitoare lecțiile și mesajele sale.

Naziștii doreau să șteargă imaginea umană a evreilor, dar au fost incapabili să le ucidă sufletele.

În lupta disperată pentru supraviețuire, în condiții înspăimântătoare, victimele nu și-au pierdut valorile. De multe ori, evreii și-au pus viața în pericol pentru menținerea valorilor iudaismului, sărbătorilor evreiești și tradițiilor moștenite de la părinți, au pus bazele instituțiilor de caritate, și-au împărțit pâinea cu ceilalți și au ajutat bolnavii, suferinții și bătrânii.

Evreii din lagăre își puneau viața în pericol salvându-le viața altora și împreună cu ei erau cei „Drepti între Popoare”, care au ajutat la salvarea evreilor, unii dintre ei plătind cu viața acest fapt. Aceasta constituie dovada că imaginea umanității nu s-a pierdut în umbra morții. Cei „Drepti între Popoare” erau o scânteie de lumină atunci când întunericul pune stăpânire pe lume.

M-ar bucura ca noi să transmitem împreună acest mesaj în toată lumea evreiască. Aceasta este o mare îndatorire națională și responsabilitatea noastră personală ca lideri.

Vă îndemn la ținerea ceremoniilor în comunitățile evreiești din toată lumea și să reamintim că „fiecare persoană are un nume”.

MOSHE KATSAV,
președintele Israelului

IZKOR pentru martirii Holocaustului și eroii căzuți la datorie